

NAGRADA BRATINA - Letošnji nagrajenec, režiser Dalibor Matanić

»Ključno je sočutje«

Režiser Dalibor Matanić med včerajšnjo strokovno delavnico v goriški Hiši filma

KINOATELJE

GORICA - Včeraj zvečer je bila v goriški Hiši filma slovesna podelitev nagrade Darko Bratina - Poklon viziji, ki jo je Kinoatelje (tokrat že 17. zapovrstjo) kot poklon svojemu ustanovitelju in njegovemu svojskemu razumevanju filma – kot izrazito družbenega medija, ki lahko nastopa tako v vlogi posrednika med različnimi kulturami, kot tudi v vlogi tistega, ki daje glas posameznikom in skupinam, odrinjenim na družbeni rob – podeljuje izbranemu filmskemu ustvarjalcu. Letošnji nagrajenec je hrvaški cineast Dalibor Matanić, v čigar bogatem in raznovrstnem filmskem opusu se takšno razumevanje skoraj idealno utelesi.

Najsi gre za njegova kratka filmska dela, skozi katera raziskuje predvsem posameznikovo intimo in njegovo razmerje

do okolja (na primer *Suša* iz leta 2002 in *Zabava* iz leta 2009) oziroma posamezno, konkretno družbeno anomalijo (duhoviti, a tudi trpki *Bag* iz leta 1999), ali celovečerce, skozi katere nam ponudi obsežnejšo družbeno fresko, v kateri pa v ospredje vedno postavi tisto družbeno manjšino, ki je običajno odrinjena na samo družbeno obrobje (v *Prijetih mrtvih dekletih* iz leta 2002 so to na primer istospolno usmerjeni) – duha medkulturnega dialoga in izrazite družbene senzibilnosti, v imenu katerih se podeljuje nagrada, v njegovih delih preprosto ni mogoče spregledati. Čeprav se je Matanić že s svojim celovečernim prvencem *Blagajničarka bi šla na morje* (2000) uveljavil v mednarodnem prostoru (med drugim je osvojil tudi nagrado za naj-

boljšega debitanta na festivalu v nemškem Cottbusu) in v njem pustil pečat s skoraj vsakim svojim delom (festivalске nagrade je osvajal od Oberhausena do Sarajeva), pa nesporni vrhunec njegovega ustvarjanja predstavljata prav njegovi zadnji dve deli: celovečerec *Zenit*, s katerim je na festivalu v Cannesu osvojil prestižno nagrado sekcije Poseben pogled in ki smo si ga lahko ogledali po slovesni podelitvi nagrade, ter ambiciozna televizijska serija *Časopis* – najpomembnejši projekt hrvaške nacionalne televizije v njeni novejši zgodovini, o katerem so se razpisali (izrazito pozitivno) tudi nekateri najpomembnejši svetovni mediji –, ki skozi 12 enournih epizod brezkompromisno (ter preko forme žanra politične srhljivke) spregovori o pogubnem vplivu kapitala in politike na področju množičnih medijev. In prav temu projektu bo namenjen tudi današnji javni pogovor, ki ga bo v Trgovskem domu (z začetkom ob 18. uri) ob prisotnosti avtorja vodila Vida Valenčič.

Poleg večerne podelitve nagrade pa smo na včerajšnji dan lahko od jutra do zgodnjega večera spremljali tudi izjemno zanimivi in iskri masterclass, na katerem je Dalibor Matanić občinstvu osebno predstavil svoj pogled na umetnost filma in mu razkril tudi nekatere posebnosti lastnega pristopa k filmskem ustvarjanju. Tako je na primer na vprašanje o tem, kako sam vidi razliko med dokumentarnim in igranim filmom, ki ga je nedvomno spodbudilo dejstvo, da je Matanić v obeh zvrsteh v enaki meri doma oziroma enako suveren in prepričljiv, odgovoril z navedbo znane misli francoskega cineasta Jean-Luca Godarda, ki je menil, da se vešlja med snemanjem dokumentarcev čim bolj približati načelom igranega filma, med snemanjem slednjih pa načelom dokumentarnega filma. Študente, ki so se presenetljivo množično odzvali in pozorno sledili tako Matanićevemu razvijanju misli o lastni filmski praksi kot tudi njegovim kratkim filmom, ki so bili prikazani tekom dogodka (in so predstavljali čudovito izhodišče za pogovor), pa je opozoril, naj nikar ne poskušajo biti brezpogojno in za vsako ceno podobni svojim idolom, pač pa naj njihova dela jemljejo le kot navdih za ustvarjanje izvirnih in na njihovih intimnih izkušnjah temelječih podob. »Mlade poskušam brezpogojno podpirati in jih spodbujati k ustvarjalnosti. A pri tem jih tudi vedno opozorim, da lahko dobra in prepričljiva filmska dela posnamejo šele takrat, ko se bodo naučili izhajati predvsem iz samih sebe, iz svojih doživljajev, misli in čustev.« Nadvse zanimiva so bila tudi njegova razmišljanja o razmerju, ki ga oblikuje med liki in okoljem, v katerega jih postavi. Na primeru kratkih filmov *Suša* in *Mezanin* – oba smo si tekom masterclassa lahko tudi ogledali – je na primer pokazal, kako lahko dve povsem različni okolji, opusteli jadranski otok in tipično urbano središče, v njegovih delih odlično odigrata prazen

filmi@primorski.eu **GREMO V KINO**

Il cittadino illustre

Argentina, Španija 2016

Režija: Gastón Duprat in Mariano Cohn

Igrajo: Oscar Martínez, Dady Brieva, Andrea Frigerio in Nora Navas

Ocena: ★★★★★

POGLEJ TRAILER!

Oscar Martínez je za vlogo protagonista na preteklem beneškem filmskem festivalu prejel nagrado za najboljšo moško vlogo. Večini nepoznan, Martínez je eden najpomembnejših igralcev argentinskega deliščnega filmskega prostora. V njegovih delih odlično odigrata prazen